

Till enligt
SÄNDLISTA

Bildande av naturreservatet Ekbäcken, Östhammars kommun

UPPGIFTER OM RESERVATET

	Områdets benämning :	Ekbäcken
	Objektsnummer:	03-99-051
	Kommun :	Östhammar
	Fastigheter :	Svalmyra 6:1
./A	Lägesbeskrivning :	Området är beläget 12 km sydöst om Gimo. Läget framgår av bifogad karta, se bilaga A.
	Koordinat i rikets system :	x=66 66 2 y=16 40 2
	Koordinat enligt natur- vårdsregistret :	12I 3I 12 02
	Topografisk karta :	12I Östhammar SO
	Ekonomisk karta :	128 37, 128 38
./B	Gränser :	Reservatsområdets gränser framgår av bifogad karta, bilaga B
	Area :	31 ha varav ca 30 produktiv skogsmark
	Naturvårdsförvaltare :	Länsstyrelsen i Uppsala län
	Markägare :	Hargs Egendom AB

GRUND FÖR BESLUTET

B e s k r i v n i n g a v o m r å d e t

Reservatet Ekbäcken utgörs av ett mosaikartat område med äldre lövrik barrblandskog på bitvis blockrik mark. I området finns flera tidvis vattenfyllda sänkor, s k. glupar. Den största, Ekbäcken, är en starrdominerad och ängsartad glup vilken omges av grova ekar. Öster om Ekbäcken ligger Jämnbromossen, en orörd skvattramtallmosse, vilken avvattnas till glupen Ekbäcken via en översilad al/björksumpskog.

Området har till stora delar naturskogskaraktär och hyser bitvis ett starkt inslag av lövträd, fr a asp och björk men även lind, ek, alm och sälg. Fältskiktet är stundtals örtrikt. Högre belägna partier är talldominerade med ett fältskikt av ristyp. Skogen har åtminstone delvis uppkommit efter brand. I området finns förutom Ekbäcken ett flertal små glupar och sumpskogskärr. En mindre del är påverkad av gallring. I det gallrade partiet har flera stormluckor nyligen bildats med stort inslag av vindfällen och högstubbar till följd.

I den norra delen av reservatsområdet finns en höjd med ännu öppna ängsmarker omväxlande med bestånd av medelåldrig lind och partier med tät planterad granskog. I anslutning till reservatsgränsen i norr ligger en serie små glupar med äldre ekar samt lövrik ungskog på ett äldre hygge.

I reservatsområdet har man hittills funnit 34 signalarter, vilka indikerar höga naturvärden. Av de rödlistade kryptogamerna som påträffats kan nämnas: lindskål, blomskägglav och aspfjädermossa. Av skalbaggar kan nämnas den hålträdslevande guldbaggen *Liocola marmorata* samt den sällsynta rödhalsade svartbaggen. De rödlistade arterna är främst knutna till högstubbar, grova träd och lågor av asp, ädellövträd och gran. Ekbäcken ligger i ett större område som i Länsstyrelsens naturvårdsprogram från 1987 bedömts ha mycket högt naturvärde.

Området har stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald.

Referenser

- Eriksson, P. 1997, Ekologisk landskapsplanering i Vällenområdet. Upplandsstiftelsen Rapport nr 5.
Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987, Naturvårdsprogram för Uppsala län.
Nilsson P. M. 1975, Naturinventering av Bennebols naturreservat

ÄRENDETS BEREDNING

Under år 1993 påbörjade Upplandsstiftelsen projektet "Ekologisk landskapsplanering för hotade arter och miljöer" kring sjön Vällen. Som en följd av arbetet avgränsades ett antal

särskilt värdefulla områden som föreslogs skyddas som naturreservat. Naturvårdsverket och Länsstyrelsen uppdrog år 1995 åt Upplandsstiftelsen att under en treårsperiod ta fram underlag för beslut om naturreservat samt skötselplaner för ett tjugotal utvalda områden i Uppsala län. Ekbäcken är ett av dessa områden.. I uppdraget ingick även att se över fem naturreservat med enbart föreskrifter om tillståndsplikt (s k dispensabelt naturreservat) belägna i Vällenområdet. Arbetet har bedrivits i samråd med Länsstyrelsen och markägaren. Uppdraget redovisades under våren 1998.

Förhandlingar med markägaren har skett och avtal om intrångsersättning tecknats. Förslaget har förelagts markägaren och sakägare enligt 11 § naturvårdsförordningen (1976:484) och remitterats. Synpunkter har beaktats i förslaget.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar Länsstyrelsen det område som markerats på kartbilaga B som naturreservat, benämnt Ekbäcken.

ÄNDAMÅL MED RESERVAT

Ändamålet med reservatet är att

- skydda och bevara de geologiska bildningarna, den relativt orörda skogen, våtmarkerna och de hydrologiska betingelserna, samt det växt- och djurliv som är förknippat med nämnda förhållanden,
- lindinslaget ska gynnas i den norra delen, medan den planterade granen ska avvecklas,
- i den mån det inte strider mot bevarandeintressena, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området.

Reservatsområdet skall lämnas för fri utveckling, med undantag för åtgärder med syfte att förstärka eller bevara särskilda naturvärden enligt skötselplanen. Dessa åtgärder består i

- frihuggning av ädellövträd för att befrämja en ljuskrävande fauna och flora,
- naturvårdsbränning för att tillskapa nya lövsuccessioner och återskapa naturskogsmiljöer
- restaurering av föryngringsytor och ungskog genom avverkning av planterade barrträd.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård - och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

- A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatsområdet
-

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, spränga, muddra, schakta, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdikey eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång, brygga eller annan anläggning med undantag för
 - i nedanstående skötselplan angivna anläggningar och anordningar,
3. dra fram mark - eller luftledning,
4. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatsområdets skötsel,
5. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
6. tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
7. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för
 - absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
 - åtgärder enligt nedanstående skötselplan,
8. införa för trakten i dag främmande växt- eller djurart/ras,
9. sätta upp saltsten eller utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för utrotningshotad art,
10. framföra motordrivet fordon med undantag för

- erforderlig körning i samband med brandbekämpning,
- körning i samband med skötsel av reservatsområdet,
- körning på befintlig enskild väg,
- körning med mindre fordon t. ex. järnhäst eller motsvarande för uttransport av fälld älg,

11. upplåta mark för ridning, camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon med undantag för anordningar enligt nedanstående skötselplan.

Dessutom gäller :

12. Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även för markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t.ex. jakt.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att

1. reservatsområdets gränser märks ut i terrängen och att informationstavlor sätts upp i anslutning till reservatsområdet,
2. erforderliga åtgärder vidtas för att iordningställa och underhålla anläggningar och anordningar enligt nedanstående skötselplan och de principer som anges i planen.
3. naturvårdande åtgärder som gagnar reservatets syfte vidtas inom reservatsområdet. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att avverka planterad gran.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar skall förbud gälla att

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag med undantag för plockning av matsvamp och bär,

3. fånga eller bortföra djur, bortföra ägg eller bo eller medvetet störa djurlivet,
4. rida annat än på befintlig enskild väg,
5. tälta mer än ett dygn i följd,
6. medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat,
7. framföra motordrivet fordon
8. anordna orienteringsverksamhet eller snitslade spår.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Naturvårdsförvaltare.
Länsstyrelsen är naturvårdsförvaltare.
2. Skötselplan.
Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa nedanstående skötselplan.

SKÖTSELPLAN

Syfte med naturvårdsförvaltningen

Att bevara reservatsområdets höga naturvärden genom att lämna området för fri utveckling med undantag för åtgärder som framgår av skötselplanen.

Att genom att vidta smärre åtgärder öka naturvärdet, tillgängligheten och allmänhetens möjligheter till naturupplevelser.

Disposition och skötsel av mark och vatten

Beskrivning

Naturförhållandena beskrivs i avsnittet "Beskrivning" i beslutsdelen.

Övergripande mål

Området lämnas för fri utveckling med undantag för:

- avveckling av planterad gran för att gynna återväxt av lövträd och självsådda barrträd,
- kontrollerad naturvårdsbränning av begränsade ytor på brandbenägen mark för att upprätthålla en hög lövträdsandel och succession av lövträd. I första hand bör barrträdsdominerad och skogsbrukspåverkad skog brännas. Innan en naturvårdsbränning genomförs upprättas en brandplan tillsammans med berörda markägare och myndigheter,
- vid behov frihuggning av grov ek för att gynna och bevara en ekberoende flora och fauna samt gynna ekåterväxt,

Riktlinjer och åtgärder

Skötselområde A

Beskrivning: Grandominerad skog med bitvis hög lövandel, skvattramtallmosse, glupar och lövsumpskog.

Mål: Naturskog.

Åtgärd: I princip inga. I syfte att upprätthålla en hög lövandel i skogen kan vid behov naturvårdsbränning utföras i delar av området.

Skötselområde B

Beskrivning: Lind- och grandominerat bestånd samt ännu öppna ängsmarker och glupar. Vissa partier domineras av medelåldrig planterad gran. Delar av hyggen med ung lövskog och planterad gran ingår också i området.

Mål: Naturskog.

Åtgärd: Avveckling av planterad gran, i övrigt inga åtgärder.

Skötselområde C

Beskrivning: Större glup omgiven av grov ek.

Mål: Öppen glup omgiven av grov ek.

Åtgärd: Vid behov frihuggning av grov ek för att gynna och bevara en ekberoende flora och fauna samt gynna ekåterväxt,

Faunavård - jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lag.

Stödåtgärder får vidtas för hänsynskrävande eller utrotningshotade djurarter.

Befintliga jakttorn får vidmakthållas men inga nya får uppföras.

Siktröjning är inte tillåten.

Utfodring av jaktbart vilt får inte förekomma.

Anordningar för rekreation och friluftsliv

Beskrivning

Den allmänna vägen mellan Kolarmora och Harg passerar ca 2 km öster om reservatet. En enskild väg leder in i den södra delen av reservatsområdet.

Övergripande målsättning

Friluftslivets intressen skall i huvudsak tillgodoses genom reservatsområdets naturliga förutsättningar. I den mån det inte strider mot bevarandeintressena är det tillåtet att med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom reservatet.

Riktlinjer och åtgärder

Tillgänglighet

Nyckel till bommen på den enskilda vägen mellan Kolarmora och Harg skall finnas för utlåning hos naturvårdsförvaltaren. Naturvårdsförvaltaren lämnar skälig ersättning för vägunderhåll.

Parkeringsplats

Ingen P-plats iordningställs.

Sanitära anordningar

Inga sanitära anordningar iordningställs

Renhållning

Naturvårdsförvaltaren svarar för eventuell städning och renhållning.

Information

Information om det skyddade området skall lämnas på informationsskyltar, som placeras på lämpliga ställen inom reservatsområdet. Naturvårdsförvaltaren svarar för produktion, uppsättning och underhåll av dessa skyltar.

Informationsfolder bör tas fram. Länsstyrelsen svarar för produktion av foldern.

Utmärkning

Reservatet skall vara utmärkt enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren svarar för detta.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder, eventuellt slitage, andra förändringar i naturförhållanden m.m.

Finansieringen av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen, utmärkning och basuppskyltning av reservatet bekostas av staten.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga D.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Ann - Cathrine Haglund samt ledamöterna Barbro Andersson, Ingrid Andersson, Anders Ekström, Gunnar Hedberg, Lennart Hedquist, Gunnar Hofring, Ingvar Karlén, Mats O Karlsson, Lars - Olof Lindell, Britt Pagard och Mats Sjöborg samt tjänstgörande suppleant Ing -Marie Gidlund.

I den slutliga handläggningen deltog länsråd Henricsson, chefsjurist Segerström, länsantikvarie Eklund, länsarkitekt Lundgren och avdelningsdirektör Hjelm, föredragande.

Ann - Cathrine Haglund

Lars Hjelm

BILAGOR

- A. Översiktskarta, skala 1 : 50 000
- B. Reservatskarta, skala 1 : 10 000
- C. Reservatskarta med skötselområden, skala 1 : 10 000
- D. Hur man överklagar

SÄNDLISTA

Till (delgivningskvitto)

Hargs Bruk AB, 742 95 HARGSHAMN

Hargs Egendom AB, 742 95 HARGSHAMN

Östhammars kommun, Box 66, 742 21 ÖSTHAMMAR

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Telekontoret, Box 621, 751 26 UPPSALA

Östhammars Energiverk AB, Box 100, 742 00 ÖSTHAMMAR

Vattenfall Elförsörjning, 741 90 KNIVSTA

För kännedom

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

1998-06-26

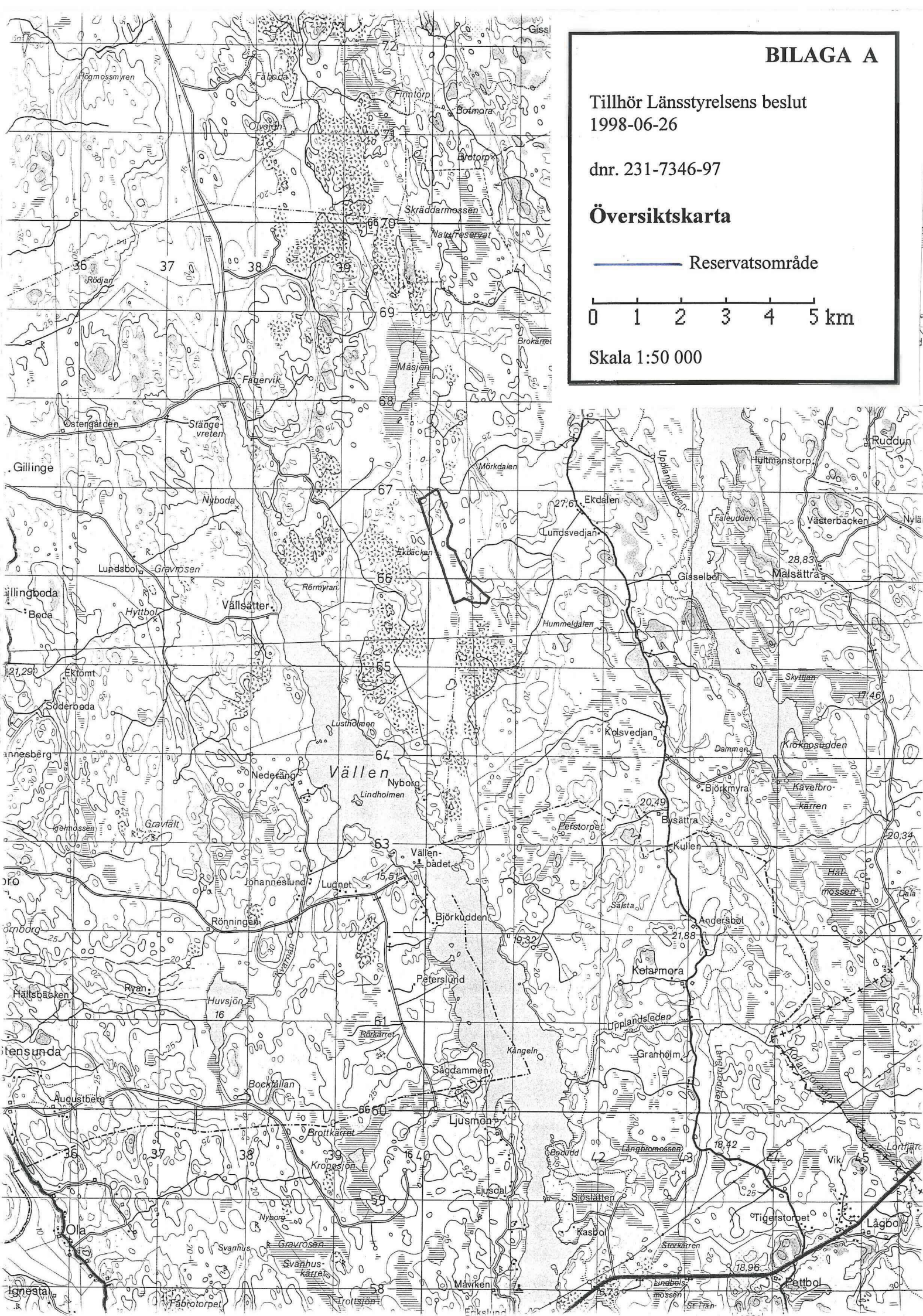
231-7346-97

Upplandsstiftelsen, Box 1833, 751 48 UPPSALA
Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA
Skogsvårdsstyrelsen i Uppsala län, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA
Lantmäterimyndigheten, Uppsala kommun, Box 986, 751 09 UPPSALA
Älvkarleby kraftverk, Linjeavdelningen, Box 285, 751 05 UPPSALA
Naturskyddsföreningen i Uppsala län

Östhammars naturskyddsförening, Box 90, 742 21 ÖSTHAMMAR
Upplands ornitologiska förening,
Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Entomologiska avd.
Box 561, 751 22 UPPSALA

akten
miljö - och fiskeenheten, 25 ex.
kulturmiljöenheten
planenheten
näringslivs- och landsbygdsenheten
registreras i naturvårdsregistret
kungörelse i länets författningssamling
reservatspärmen/MN, PS

Skala 1:50 000

BILAGA B

Tillhör Länsstyrelsen

i Uppsala län beslut

1998-06-26

dnr. 231-7346-97

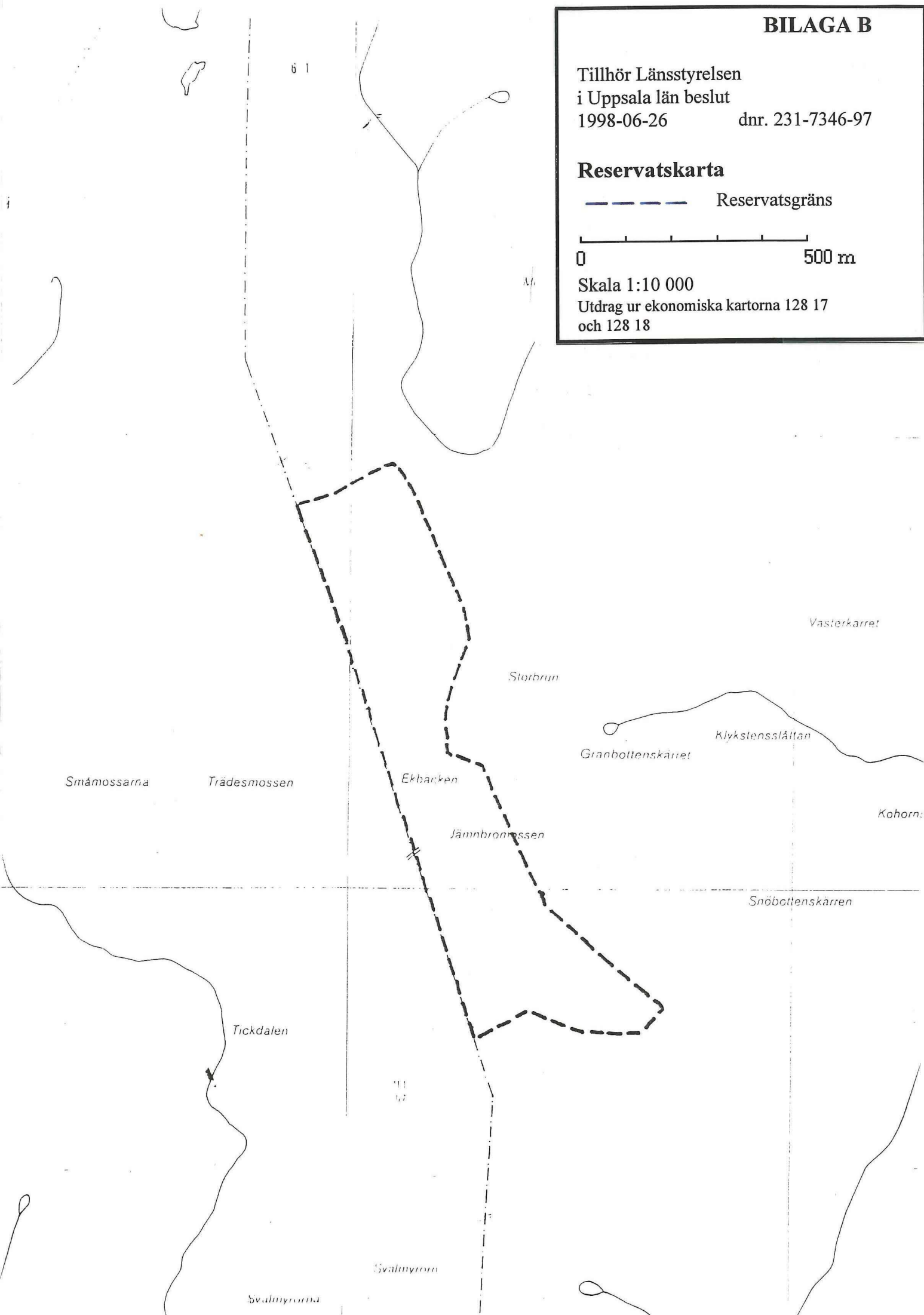
Reservatskarta

— — — — — Reservatsgräns

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartorna 128 17
och 128 18

BILAGA C

Tillhör Länsstyrelsen

i Uppsala län beslut

1998-06-26

dnr. 231-7346-97

Reservatskarta med skötselområden

- Reservatsgräns
- Skötselområdesgräns
- Områdesbeteckning
- Parkeringsplats

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartorna 128 17
och 128 18

